

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XIX. Sitne Papa Iuris dictio spiritalis coërcitiua, vt etiam conscientias
legibus obliget?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

IV. PRAXIS VETERIS TEST. docet. Pontificem non Scripturam esse Iudicem debere. Patet suprà: Vide *Bec. Manual. l. i. c. 5.*

V. PRAXIS NOVI TESTAM. docet idem. I. Circumcisio & legalium Christianis obseruanda? Decidit Concilium; non Scriptura; non Paulus & Barnabas: *Act. 13. 14. 15.* En & alias controuersias; quas Ecclesia determinare debuit; non potuit Scriptura. 1. Quartadecimanorum de Paschatis die. 2. Delapsis post Baptismum, an absoluedi. Negabat Nouatus damnatus anno 255. 3. De Trinitate, an tres realiter distinctæ sint Personæ? Negabat Sabellius; damnatus anno Christi 319. 4. De *opposita* æterna: quam negabat Arius; damnatus anno 325. 5. De Personis in Christo duabus affirmabat Nestorius, vnâ negans; dānatus an. 454. 6. Contrā Eutyches; dānatus ann. 454. 7. Duas in Christo voluntates fingebant Monotelitæ; damnati anno 679. 8. Spirit. Sanctum esse Deum negabant Macedoniani; damnati anno 383. 9. Baptismum validè datum repeti posse aiebat Marcion; damnatus anno 313. 10. Datum ab hæreticis repeti debere aiebat Donatistæ; damnati anno 313. 11. Solis naturæ viribus legem impleri posse aiebat Pelagius; damnatus anno 416. 12. Paruulos nasci in pecc. orig. esseque Baptismo abolendum negabant Pelagius & Coelestius; damnati anno 416 &c. Luthero-caluinistæ fatentur iustè damnatos: At facta est damnatio ab Ecclesia clarè, vt partes sciuerint lententiam; quam Scriptura nequirit ita clarè pronunciare; ac proinde nec esse Iudex sola potest.

QVÆSTIO XIX.

Sitne Papa Iuridictio coercitiua, vs possit condire leges, obligare conscientias, punire transgressores?

LUTHERVS lib. i. de Captiu Babyl. c. de Baptif. ait: *Quis dedit Papa potestatem captiuanda libertatis nostræ, per Baptismum nobis donata? Cum nullus hominum habeat ius vni vs Syllaba constituenda super Christianum hominem; nisi fiat eiusdem consensu.* Similia & alibi. Idem factò monstrauit, cum anno 1520. Corpus Iuris Canonici publicè combustit in togo Wittenbergæ; testibus Cochleæ & Surio. Melanchthon docet idem in *Confess. Aug. art. 28. &c.* Itemque CALVINVS *Instit. l. 4. c. 10. 11. 12.*

Horum doctrinæ summa in tribus consistit. I. Non posse Papam, aut Episcopos vllam veram condere legem, quæ non sit expressè in S. Scriptura. Posse tamen ordinem disciplinæ constituere in aduendo templo, canendis Psalmis, &c. Sed neque hoc cū obligatione conscientiæ, nisi ratione scandali. II. Næc posse eos cogere Christianos ad seruandā Dei legē; nisi iudicialiter procedendo contra transgressores, aut monendo, inciepan doue. III. Esse excōmunicandi potestatem, sed penes Ecclesiam, id est, Ministros populo consentiente? Sic omnes.

SVADENT istis. I. Matth. vlt. *Docentes eos seruare omnia, quacunque mandaui vobis, sc. mea, non vestra, mandata.*

2. Deut. 4. *Non addetis ad verbum, quod ego loquor vobis, neque minuetis ex eo. D. ut.*

12. *Quod præcipio tibi, hoc tantum facito. non addas; neque minuas, scilicet. præcepta.* 3.

Isa. 33. *Dominus Index, & Legisfer noster.* Iacob. 4. *Vnus est legislator & Iudex.*

4. Ies. 29. *Timuerunt me mandato hominis, & doctrinis.* Sic & *Matt. 15. Marc. 7.*

2. Cor. 3. *Vbi Spiritus Domini, ibi libertas.* Gal. 4. *Qua libertate Christus nos liberauit.*

6. Christus antiquauit leges Diuinas cemo-

Z rcmo-

remoniales & judiciales: ergo minus voluit Humanas imponi, & plures, & grauiores istis iudaicis.

7. 4. Reg. 16. Altare alterum addiderunt templo Achaz & Vrias; at Deus id reprobavit: cap. 17. Samaritæ puniuntur à Deo immixtis leonibus, quod nouis ceremoniis conluisent Deum: cap. 21. Manasses peccauit, quod aras in templo extruxisset, contra præceptum Dei.

8. 1. Cor. 7. Vetat conscientias in hominum redigi: ruitutem: *Nam pretio emti estis, nolite fieri serui hominum. Si potes fieri liber, magis utare.*

9. Conscientia ad solius Dei pertinet forum: Nam homo non potest damnare ad inferos; ergo, nec obligare sub pœna damnationis.

AUTOR. Cùm omnis vera lex sit & directiua & coactiua; utpote quæ, ait Arist. 10. Eth. c. 9. *vim habet immediatè à Deo, vel mediatè*: Cùm homo quoque possit habere auctoritatem in conscientias subditorum sub peccato obligandas: quippe pater audiendus, ut Deus, est: Vnde Rom. 13. *Necessitati subiecti estote, non tantum propter iram, sed etiam propter conscientiam. Nam qui Potestati resistunt, Dei ordinationi resistunt.* Ideo, Eph. 6. *Serui obedite Dominis. &c. sicut Christo.*

Idcirco in sua diœcesi Episcopus, Papam in orbe toto eandem habere potestatem in ferendis legibus semper creditum fuit; etiam ad actus per se indifferentes, faciendo necessarios.

L. Ut patet in suffocatis, ac idolothytis cauendis. *Act. 15.* Inque bigamis non ordinandis. *1. Tim. 3.* Sic & Vetus Script. Deut. 17. *Qui superbiert nolens obedire sacerdoti conperto, ex decreto Iudicis morietur.* 1. Cor. 4. *Quid vultis? in virga veniam?* id est, aiunt Chryl. & August. l. 3.

contra Parm. c. 1. in iudiciaria puniendi potestate? Hebr. 13. *Obedite Præpositis vestris.*

2. Traditio perpes probat idem. Nullum fuit vnquam Cœcilium, quod non aliquid præcipiat cum obligatione.

3. Ratio fauet. Quia Lex Euangelica sæpè nimis est vniuersalis, ut determinatione indigeat obligante item, ut Euangelium. Sic ex illo: *Qui mihi ministrat, &c.* fit lex: *Qui continere nolunt, non ordinentur.*

DICO AD I. At & Prælatorum mandata seruari mandauit Deus: *Qui vos audit, me audit.*

AD II. Verbum ibi est Decalogus, nec augendus, nec minuendus. Nam alia præcepta Iudæi multis additis reuocauerunt. *Vel*: Rem præceptam, seu opus, non duplicabit, seu minuetis: *Vel*: non comedetis duos agnos, cum vnus sit præceptus. *Vel*: Non corrupetis adendo, seu minuendo.

AD III. Vnus est primarius ac summus legifer; at & alii sunt subordinati qui à Deo iudicandi sunt, non à subditis.

AD IV. Mandata hominum sunt, quæ nec inspirante Deo, nec ab legitimo Magistratu facta sunt; & ea Vel diuina contraria; qualia *Matth. 15.* arguuntur. Vel inutilia ac vana; qualia tamen diuinis anteponebant Pharisei, *Matth. 7.* Vel bona, sed pluris æstimata, quàm diuina: de quibus ait *Matth. 23.* *Hæc oportet facere, & illa non omittere.*

AD V. Libertas Christiana est in tribus: A peccato: *Rom. 6.* A seruitute moralis legis, quæ pœnam minabatur, & gra-

& gratiam sufficiebat nullam; vti lex Christiana dat. A seruitute ceremonialium & iudicialium Moysis; Non à lege Prælatorum: nam *Obedite Præpositis. &c.* 1. Pet. 2. *Non quasi velamen habentes malitia libertatem.*

AD VI. Antiquauit; quia impleuit, vti figuras veritate præsentæ. Hebr. 7. *Translatio enim Sacerdotio, necesse est, vt legis translatio fiat, id est, mutatio non vt nulla foret lex.* Neque leges Ecclesiæ Vniuersales sunt plures quatuor, de Festis, Ieiuniis, Confessione & Communione: ceteri Canones sunt particulares. Nec sunt graues; cum sint quædam determinationes iuris diuini ad tempora certa.

AD VII. Isti omnes peccarunt peccatum idololatriæ. Nam Achaz extruxit aram ad formam idoli in Damasco: Manassés Militiæ cœli, seu siderum: Samaritæ Babylonicam idololatriam miscuerunt cum Iudaismo.

AD VIII. Vetat seruari hominibus propter homines; sed Deo in hominibus. Ita Chryc.

AD IX. Conscientiæ pertinent ad solum Deum; vel quòd solus eas introspicat: vel, quòd sic legibus eas vinciat, vt sentiant se peccasse in transgressione. Hoc, non isto modo, etiam Magistratus obligat: Et quidem ad pœnam æternam, quatenus violatione legis humanæ Deus offenditur.

QVÆSTIO XX.

Eccunde sua Apostolis, Papa & Episcopis descendit Iurisdictione?

AUTOR. I. Iurisdictione Ordinis, ad Sacramenta administranda, vna

par, & communis est omnibus ritè Ordinatis in Clero, iure diuino, sic instituyente Christo.

II. Iurisdictione exteriori fori interioris, ad regendos Fideles in conscientiis, in actu signato, immediatè à Deo est, vt Ordinis collati; at in actu exercito, ab Episcopo, subditos suos alteri subiiciente. Ita, Eph. 4. *Ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam Prophetas, alios Pastores & Doctores. &c.* Quæ distinctio functionum, cum à Christo manat autore; mutari non potest, nec à Papa, sic, vt nullus sit vsquam Episcopus.

III. Iurisdictione exteriori fori exterioris ad regendos Fideles in foro exteriori, in Totam Ecclesiam. I. APOSTOLIS quidem data est à Christo immediatè: Ioan. 20. *Sicut misit me Pater; & Ego mitto vos.* Ita Cypr. l. de vnit. Eccl. Patet, Act. 1. in Electione Matthiæ. Et Gal. 1. *Paulus Apostolus, non ab hominibus, neque per hominem, sed per Iesum Christum, & Deum Patrem.*

2. Itemque PAPA, sicut Petrus, à solo Christo immediatè suam in totum orbem, accipit Potestatem: quo de supra.

3. EPISCOPORVM autem hæc auctoritas Iurisdictione descendit immediatè à Papa. 1. Teste figura. Num. 11. Deus auferens de spiritu Moysis, dedit LXX. senioribus; non diminuens, ait S. Aug. *quest. 18.* sed deriuans. 2. Regimen Ecclesiasticum cum sit Monarchicum, vt parte 1. liquet, omnem in Vno reside-re Auctoritatem necesse est, inque alios ab vno deriuari: vt à capite in membra, ait Cypr. l. de vnit. Eccl. 3. Si Deus eam immediatè conferret Episcopis Iurisdictione.